

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

<p>Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel. Előfizetési ár negyedévre 1 ft 25 kr., félévre 2 ft 50 kr.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: I. tized 265. szám, öz. Fried József né uró házában, hová a kéziratok címzendők.</p>	<p>Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
--	--	---

Társulati ügyek.

Szentes, 1890. okt. 26.

A f. hó 19-én Hódmező-Vásárhe-lyen lefolyt ármentesítő társulati köz-gyűlésről szóló referadánkat, lapunk leg-nőbbi számában azzal zártuk be, hogy a társulat jövő évi költségvetésére és az ennek tárgyalása alkalmával kifejtett vi-tára visszatérünk.

Ez a vita, mely — mint minden ilyes akció a társulatnál — azzal vég-ződött, hogy a többség leszavazta a kisebbséget és a költségvetést, ugy amint volt, a főigazgató által javaslatba hozott törlésekkel, egészében elfogadta — ez a vita különböző oly tényeket hozott felszínre, amelyekről ha korábban tud-másunk van: bizonyára már korábban más szempontból vesszük bírálat alá ezt a jövő évi költségvetést.

Kitűnt ugyanis a költségvetési vita folyamán, hogy a bevételi rovatban meg-takarításként felvett 36706 frt 19 kr. tulajdonképen nem is megtakarítás, ha-nem a f. évi költségvetésben a három szakaszigazgatóság részére „védelmi mun-kaerő és fuvarköltsegre, védelem alatt napidíjak és utiköltségekre, továbbá vé-delem után anyagok felszedésére, javítá-sára és elhelyezésére“ megszavazott té-telek összege volna, amely összegek a költségvetésben mindenkor csak felté-telesen szavaztatnak meg, amelyekhez tehát csak az esetben szabad nyúlni, ha erre a szakaszokat a vízáradás elleni védelem rászorítja.

Amennyiben pedig a társulati alap-szabályok szerint csakis az esetleges megtakarítások fordíthatók újabb beru-házásokra, nagyon indokolt és helyén való volt a makói érdekeltek felszólalása az intézők azon önkényű eljárása el-len, melylyel ezt a feltételeken megsza-vazott és így az állandó évi kiadások keretén kívül álló összeget, megtakari-tásnak minősítve, téves információikkal a kormánynál is keresztülvitték, hogy ezen összeg újabb beruházásra, a tele-phon hálózat kiépítésére legyen fordítható.

Igy ismerve a költségvetést, egészen más szempont szolgál irányadóul ennek elbírálásánál.

Mert e szerint, miután az isteni gondviselés az 1889-ik évben is megóvta a társulat végűrtjét a vízvédelem szük-ségétől, tulajdonképen már az 1888-ik évben a következő év terhére feltétele-sen megszavazott és a három szakaszigazo-gatóságnál együttesen 32,352 frt hasoncelű összeg sem volt költethető, de nem költethetett el ezen 1889-ik évben a békés-bábockai szakaszigazgatóság részére „védanyagok, karók, szátrak beszerzésére és fuvarozására“ előirányzott 12,600 frt, továbbá a Mindszent-apátfalvi sza-kaszigazgatóság részére ugyan-e címen előirányzott 7563 frt 40 kr sem és dacára ennek, ha a következő, 1890-ik évi költségvetést figyelemmel átlapozzuk, azt tapasztaljuk, hogy abban a nevezett két szakaszigazgatóságnak védanyagok beszerzésére újból 6900, illetve 8124 frt 35 krt és így összesen 15024 frt

45 krt szavaztak meg s hogy — dacára annak, miszerint e körülmény folytán a nevezett szakaszok rendelkezésére, eset-leges vízvédelem alkalmára ily óriási összeg áll védelmi anyagok beszerzése céljából, ezentúl még mindég szükséges-nek látták e címen a jövő év terhére is újból 3000 — illetve 1533 frtot és így összesen 4553 frtot e két szakasz ter-hére előirányozni.

De kitűnik az 1889—1890 és 1891. évi költségvetések egybevetéséből az is, hogy — ha a már nevezett címenel előirányzott összegeket, melyekről ismétel megjegyezzük, hogy csak feltétele-sen, az esetleg bekövetkező védelem szük-ségére szavaztatnak meg mindenkoron — ha, mondjuk, ezen összegeket az igaz-gatóság, bár elég helytelenül, megta-karításnak minősíti, úgy már az 1890-ik évi költségvetésnek fedezet rovatában fel kell vala vennie azt a 32,352 frtot mint megtakarítást, melyet az 1889-ik évi tavasz lefolyása folytán érinteni sem volt szabad és így a telefonhálózat ki-építésére tulajdonképen már ezen 1889. évi úgynevezett megtakarításnak kell vala alapul szolgálnia.

Az 1890-ik évi költségvetésben azonban hiába keressük a „fedezetben“ ezt a megtakarítást, mint esetleges pénz-tári maradványt, sőt ez a költségvetés arról sem világos fel bennünket, hogy az az előző évben feltétele-sen megszavazott összeg mire lón elkölteve 1889-ben, de hogy el lett költve és pedig az ezen év költségvetésében foglalt eléggé tekintélyes

TÁRKA.

Láttam a . . .

(Holnának.)

Láttam a tengert is,
Vész és vihar között,
Amint zajló tükre
Sűrtekbe utközött.

És messze sodorta
A legelső gályát
Mint egy pici labdát.
A vihar uszályát

Oly nagyszerű volt a
Bősz vihar zúgása,
A korbácsoló tenger
Vészes csapkodása!

Féltém nézni, mégis
Gyönyörködtem benne,
Tán azért, mert lelkem
Hasonmását lelte?!
*

Küderült azután
Es csöndes let minden,

Mosolygott az ég is,
Már semmi vész nincsen.

A megremült hajós
Imádkozik, álva
A teremtés urát
Aki őt megszánta

Megmenté a vészétől,
Visszaadta éltét,
Oh mily szép ezt látni,
Mily megragadó kép!

Vihar után végre
Tán megnyugszik leltem,
S meglátom az eget,
Ragyogó szemekben.

Majd akkor a szívem
Az örömtől árad,
Mert ez azt jelenti:
Elég volt a Jánat!

És azt mondja minűg
Minden dobharsza:
Te vagy a teremtés
Legszébb alkotása!

Ozoray Árpád.

F i n á l é.

Dupont H. beszélye.

(Folytatás.)

— Oh, édes gyermekem! mit beszéljek én arról? Hiszen tudod, hogy soha sem figyelek oda a szinpad tarka képére, hogy gondolatban is szüntelen melletted vagyok.

A leány nem felelt. Aztán egyszerre fölrezzent:

— Tudod mit, atyuskám? Valamit eljátszhatnál nekem a hegedűdön.

Az öreg ember megrémült.

— Oh, gyermek! Miféle gondolatok ezek? Hiszen az nagyon felizgatna. Pedig multhatlanul nyugalomra van szükséged, az orvos mondta!

— De ma olyan jól, olyan erősnek érzem magamat, mint már rég nem!

— Valóban? az öreg ember arca örömtől sugárzott. Nos, akkor hát aludj most szépen és holnap — holnap tatán teljesítem a kívánságodat.

A leány átkarolta nyakát és gyöngéd arcát odaszorította gondtól barázdált arcához.

rendes és állandó szükségleten, az bizonyos, mert hiszen különben csak nyoma volna valahol, hogy megmaradt.

A dolog tehát tulajdonképen úgy áll ma, hogy az 1889 és 1890-ik évek tavaszainak kedvező lefolyása következtében az ezen két évben védelmi munkáról s fuvar költségekre, védelem alatt napidíjak s útiköltségekre védelem után anyagok felszedésére, javítására és elhelyezésére előirányzott, összesen 67.652 frtból, a két év leforgása után előrelátólag meg fog maradni 36.796 frt 19 kr; míg 30.945 frt 81 kr illetéktelenül és jogtalanul elköltöttek belőle a költségvetés keretében esetleg felmerült egyéb kiadások pótlására anélkül, hogy erről a társulat közgyűlése elé pótköltségvetést terjesztettek volna. Továbbá, hogy az el nem költött 36.706 frtot illetéktelenül és önkényesen minősítik megtakarításnak, és használják fel a kormányt is tévesen informálva, a telefonhálózat kiépítésére.

Megvagyunk róla győződve, hogy ezen 30.945 frt 81 kr. elköltése szükségessé vált, készségesen elhiszük azt is, hogy az igazgatóság a legnagyobb lelkiismeretességgel igyekszik a kiadásokat mindenütt a minimumra redukálni és ezzel az érdekeltég terhén lehetőleg könnyíteni. De az ügyvitel és gazdálkodás rendje megköveteli, hogy a költségelölírányzat állandó és rendszeres kiadásainak esetleges túlszükséglete ne vétessék át csak úgy, a foltozás remekéint egyik címtől a másikhoz s főleg ne egy olyan címtől, amelyhez — mert mindenkori csak feltételesen szavaztatik meg — tulajdonképen hozzá nyulni sem szabad, ha az ezt a vízvédelem szüksége nem követeli.

Ha azonban ez mégis megtörténik; ha azt tapasztaljuk, hogy ezzel a Szentes városi adminisztráció gazdálkodási rendszere harapódzik át a társulat adminisztrációjára is; s ha ennek folytán — főleg a kisbirtokos osztály érdekében — mi ezt a gazdálkodást megrojjuk és a költségvetést szigorúan bíráljuk, vagy — ahogy magát tiszteletreméltó laptársunk, a „Szentesi Lap“ nagyszívesen kifejezte „bicskával faragjuk“:

hát ez semmiesetre sem azért történik, mintha nekünk nagy kedvünk telne az akadémikuskodásban, hanem: mert látjuk és tudjuk, hogy a földbirtok nem bírja tovább az évről-évre csak emelkedő s már csaknem elviselhetlen terhet, mely mellett a kisbirtokosok túlnyomó része a szó szoros értelmében haszonbérbe bírja a tulajdon földjét.

De meg vagyunk győződve arról is, hogy ezen óriási adóteher mellett egyetlen egy szűktermésű esztendő beláthatatlan veszedelemmel fenyeget, mely a társulatra vagyoni tönköt, az érdekelt kisbirtokosokra pedig végpusztulást rejt méhében.

Azzal szeretnek bennünket vádolni, hogy mi akadémikuskodunk, hogy keressük az okot, az ürügyet, melylyel a társulat intézőinek cselekedeteibe beleköthessünk s aki csak az ezen intézőkhöz közel álló „Szentesi Lap“ ot olvassa, azt hihetné, hogy minket rosszakarat vezet s hogy egyebeknt e nagy értéri érdekeltég egész vonalán az érdekelték mindenit jónak, helyesnek találunk és a legnagyobb megnyugvással tekintenek a jövőbe, a legföltétlenebb bizalommal viselgetnek az ügyvezetés iránt.

Pedig korántsem így van, de sőt egészen ellenkezőleg.

Makón, Vásárhelyen, Szegeden a békési érdekeltégben, szóval, Szentesen kivéve, a társulat egész vonalán általános az ekkeseredés a kisbirtokosok közt s hogy ez így van, annak bizonyosságát am álljon itt a „Vásárhely és Vidéke“ című laptársunk megjegyzése, melylyel a társulat jövő évi költségelölírányzatát kíséri.

Nevezett laptársunk ugyanis f. évi 42-ik számában e költségelölírányzattal foglalkozva, miután annak számadatait csoportosította és a fedezetet felsorolva, a szükségessé váló kirovási összeget is megnevezte volna, cikkelyét így fejezi be:

„S ezen végeredménybe mi megnyugvást nem találhatunk, mert dacára annak, hogy a társulati kölcsönök előnyösen konvertáltak s dacára annak, hogy mind a három szakasznál a gátvédelmi költségek a folyó évről képest

jelentékenyen redukáltak, a jövő évi kirovások, habár nem is jelentékenyen, de mégis kerek összegben 3000 frttal emeltetni céloztak, holott az érdekeltég a kedvezőbb körülmények között méltán arra számított, hogy a jövő évi kirovások összege jelentékenyen alább szállni fog.“

„S hogy ez a kedvezőbb eredménye he nem következett, annak egyedül a társulati adósságok emelkedése az oka; mert a töltések teljes kiépítésével, mint a főnti számcsoportok igazolják, a társulat adóssága 12 millió 250 ezer forintot meghaladó összegre emelkedett s ennek évi törlesztési járuléka majdnem 670000 frt.“

„Bár mit mondott is legyen azért itt a közel múltban Horváth Gyula volt kormánybiztos, a társulat és állam közt az adóvisszatérítésekre nézve eszközölt leszámolásnak az országban páratlanul álló előnyösségéről, mi csak azt látjuk és azt tudjuk konstatálni, hogy ez az érdekeltég a mellett a nagyszerű adóvisszatérítés mellett is oly óriási terhet visel, minőt a tiszamenti ármentesítő társulatok közt nem visel egy társulat sem s a minő terhet 369312 hold árter mellett meg nem bírhat.“

„Ezt, azt hisszük, most már bizvást konstatálni lehet, midőn a társulat ártere műszakilag megállapítva s védőtöltési végleg kiépítve vannak s tisztán előttünk áll: mennyi az árter, mennyi a társulati adósság?“

„A közgyűlés egy pár ezer frttal alább szállíthatja az adminisztrációs vagy gátvédelmi költséget, de ezzel alig fogja javítani az érdekeltég helyzetét, mert itt radikálisab orvoslásra van szükség, hogy a helyzet elviselhető legyen.“

„Miként történjék ennek az elviselhetlen állapotnak az orvoslása? — arról gondoskodni első sorban a társulat hivatott s ezt meg is fogja tenni, mert önmaga iránt tartozik ezzel a kötelességgel. Vederemo!“

No lát, vederemo!

Meglássuk és várjuk, mi történik hát ezen elviselhetlen állapot orvoslására?

— És ha szépen, nagyon szépen kérnélek, lizegett. Ha azt mondom, hogy ezzel végtelen örömet szerzedél nekem, akkor sem teünné meg ma?

— Megteszem! felelt Habermann tompán.

Elfrida szeretettel csókolta meg.

— Aranyos atyuskám! Így sokkal könnyebben fogok elaludni. Kérlek csókolj meg!

És Habermann szorosan szívére ölelte a drága gyermekét és hosszan, bensőleg csókolta meg, aztán gyöngéden helyezte el ismét a vánkosok közé.

Halkan emelkedett fel ültőhelyéről és vette elő hegedűjét. Aztán az ágytól lehetőleg távol, az ablaknál foglalt helyet és remegő kézzel futott végig nyirettyűjével a húrokon.

„Aludj gyermekem, aludj szépen el“ — e bensőcsodal mély hangjai szárnyalták át a szobácska légy csendjét. Aztán élénkebb lón a játék, a nyirettyűvadás erőteljesebb. Az igénytelen, egyszerű melodia fantasztikus változatokba csapott át. Minél tovább ját-

szott, annál nagyobb önérzetre ébredt művészi temperamntuma. Mindaz, amit szíve legmélyén az élet nehéz gondja anyyi évek során elfojtott, szinte követelősen tört fel a tiszta magasba. Úgy ujongtak, sirtak, panaszkodtak és dallamos hangok. A költői ihlet szent lángja égett az igénytelen kis emberke lesóványodott arcán, ki végre megtalálta önmagát.

Szemei lázas fényben égtek. És égbeszárnyalóbb, bensőbb, lélekteljesebb lón játék: egy zenévé vált ima, mely felszállt az élet és halál legkegyelmesebb urához...

Most egyszerre, hatalmas fináléval megszakadt a dal.

Habermann előrehajolt fejével még néhány pillanatig mozdulatlanul állt helyen, mintha az elhú hangra figyelne. Aztán mely lélegzetet véve, félretette hegedűjét.

Óvatosan lépett ismét Elfrida ágyához. Egy tekintet és — visszahökken... Aztán hirtelen megragadja a leánya alácsüggő kezét és szürkülő fejét a szűzi kebelhez szorítja... Oh, de e kebelben nem hangzik többé a szív zakatoló verése. Boldog,

szinte vidám nyugalom honol a halvány arc vonásain — most érti már, miért érezte magát a drága lény az imént olyan elgűltnék, megkönnyebbültnek...

Velőtrázó sikoltás hasítja át a szoba halotti csendjét — tompa puffanás követi a sikolyt. Aztán némaság lón a kicsiny helyiségben...

Csak a tomboló téli vihar rázza az ablakot és a falóra egyhangú ketyegése hangzott.

Habermann sokáig feküdt mozdulatlanul a földön. Aztán tántorogva, mint részeg, emelkedett fel. Vonásai merevek, vértelenek lőnek, mintegy ércből öntöttek. Felragadta hegedűjét és összezúzta a falon; a nyirettyűt térdén törte ketté. Aztán leült az ágy melletti székre és fejét annak karjára támasztta.

Vége volt mindennek: nem fog többé hegedűlni.

Eijátszotta úgy is élete finálját.

(Vége.)

Mert nemcsak mi, nemcsak itt apoztrotfált laptársunk, de a „Szegedi Napló“ és a makói lapok is annak tekintik a mai állapotot és az egész nagy érdekelttség vonalán csupán a „Szentesi Lap“ az, mely a szerkesztő-szakasz-igazgató révén mindent rózsás színben lát.

Ezt pedig ne csodálja senki, mert hiszen ez a szakaszigazgató egyike a társulat azon intézőinek, akitől hiába várja az érdekelttség a viszonyok jobbra fordulását.

Tisztújító közgyűlés. Szentés város tisztújítószékének f. hó 23-án folytatva és berekesztően tartott közgyűlésére, mint erről már lapunk korábbi számában is hírt adtunk, csak néhány alantasabb hivatali állás betöltése várt.

Ezen állásokra, a 2 fogalmazói, 5 iruoki és egy joggyakornoki közül egyhangulag csak két irnok: *Pokomány Ferencz* és *Lakos János*, továbbá a joggyakornok: *Füsti Molnár Sándor* választattak meg, míg a többi szavazás útján és pedig heves küzdelem közepett töltezt be.

Kapitányi fogalmazó lett *Pránovszky Aladár*, kire a beadott 113 szavazat közül 40 jutott; közügyi bírói fogalmazó *Csücs János*, ki mellől e küzdelemben *Kemény Dezső*, az eddigi helyettes-fogalmazó érdemtelennül kibukott.

Árvaszéki iktató: id. *Sántha János*. Irnokságra kijelöltetett 14 pályázó s a már fentemlített és egyhangulag megválasztott két irnokon kívül a szavazás a következőknek kedvezett: ifj. *Temesváry Antal*, *Szabó János* és *Danyjanovich Athauz*, kik e szerint irnokká választattak.

Az eredeti pályázat szerint tulajdonképen csak négy irnok lett volna választandó. Minthogy azonban *Jószai Sándor* számtisztte lett megválasztva, az ő helyét is betöltötték a többivel egyidejűleg.

A választó közgyűlés utolsó aktuusa a joggyakornoki állás betöltése volt, amely, mint már említettük, egyhangulag töltezt be.

A f. hó 21-én délutáni 1/3 órától kezdődött folytatódólagos választógyűléstől, annak berekesztéséig megválasztott összes hivatalnokok azután letették a hivatali esküt és ezzel legördült a függöny a nagy kortesjáték mögött, melyben annyi remény betölt, de még több meghiusult.

S a kireparált városi tisztikar most már hozzáfoghat a poárgmestri ígérte megvalósításához.

Társulati közgyűlés. A körös-tizsamarosi ármentesítő társulat f. hó 19-iki közgyűléséről szóló referándákat a jövő évi költségvetés tárgyalásának kérdéseivel szakitottuk meg.

A költségvetést, mint már említettük, a főigazgató által javasolt törések eszközésével, egészében elfogadta a közgyűlés, mely az elnök: *Garzó Imre* indítványára különválasztotta a költségvetést a kirovási kulcs megállapításának kérdésétől és ezt külön tárgyalta.

E kérdéshez *Endrey Gyula* dr. szölt hozzá, egy kérést intézve az igazgatóhoz:

A társulat kebelében ugyanis az érdekelttség egy tekintélyes részének az a vélete, hogy a társulati érdekelttség a töltésépítésekkel reá há ruló nagy adósságot terhelt a jelenlegi teherviselési mód szerint meg nem bírhatja s hogy ezen elviselhetlen állapot rendes uton orvosolható-e s nem kell-e ellene rendkívüli orvoslási módhoz folyamodni, azt akkor leszünk képesek megbírálni, ha a végleges kirovási

kulcs iranti javaslatokat ism-nni fogjuk. Mint hogy szóló a főigazgató szavaiból úgy értesült, hogy a végleges kirovási kulcs megállapítását célzó munkálatok már a jövő év elején megkezdhetők lesznek, azon kérésmet intézi a főigazgatóhoz, hogy ne csak a társulati teherviselési viszonyaira vonatkozó adatokat, de a Tisza-völgyben levő összes ármentesítő társulatok teherviselési és adó-visszatérítési adatait szerezzze meg s terjeszse majdan a közgyűlés elé, hogy az érdekelttség e tekintetben minden irányban tájékozva legyen s helyzetét más társulatokéval is egybevetesse, hogy azután, ha a végleges kirovási kulcs mellett is az a nézet lesz irányadó, hogy a társulat a reá háruló terheket megbírui képtelen, a teendő intézkedésekre nézve a kellő adatok kéznél legyenek.

Fekete Márton főigazgató kijelenti, hogy helyesli a felszólalást és kész a kívánt adatok megszerzése iránt intézkedni. Ő azonban nem látja oly setének a társulat helyzetét, hogy a teher elviselhetlen lenne, mert a földekre történő kirovási a jövő évi előirányzat szerint is 399 ezer forint s így egy kat. hold földre átlag 1 frt 4 kr. kirovási jut. Ennél sokkal súlyosabban terhelt társulatok is vannak; nálunk azonban a teher elosztásában van a hiba, mely különösen a 30 as vízszinnél szembeötlő. Ő hiszi, hogy a sérelmeket egy igazgós kirovási kulcs is orvosolni fogja s rendkívüli eszközökre nem lesz szükség.

A közgyűlés a jövő évi kirovási alapra vonatkozó javaslatot egyhangulag elfogadja. Ezután a társulat folyó évi számadásainak megvizsgálására: *Albertényi Antal*, *Bartholomeides János*, *Szekács István*, *Pessina Ede* és *Stabil Ferencz*;

a tiszavölgyi társulat közgyűlésére képviselőül: gróf *Károlyi Tibor*, id. *Dáni József*, *Novák József* és *Fekete Márton*;

jegyzőkönyvhiteltestül: *Fekete Márton*, *Kristó Lajos* és *Bartha Sándor* választattak meg s ezzel a közgyűlés véget ért.

Magyar kereskedelmi társaság.

Közgazdasági viszonyaink javulását immár csak az tagadhatja, aki vagy nem ismeri e téren is fejlődésünket, vagy szándékosan szemet huny oly jelenségek előtt, melyek kétségbevonhatlanul tanuskodnak a mellett, hogy haladunk. Igaz, hogy lassan indultunk meg a mezőgazdaság teren is, de most már a mezőgazdasági tevékenységünknek gyümölcsét is élvezzük, míg az ipar és kereskedelmi teren, hogy többet ne emlitsünk, sikerült haladásunkkal osztrák szomszédainknak, akik pedig jóval előbbre voltak mint mi, nem csak feltékenységet, hanem irgységét is felkelteti.

Nem szándékunk egyenként felsorolni, hogy mit tett a kormány a magyar ipar fejlesztésére különféle rendeleteivel, melyek a hazai ipar védelmét célozták a külföldi ipar ellenében, s azon törvényhozási kezdeményezésével, mely a hazai gyáripár megermentésének alapköve lesz; minők a hazai iparnak nyújtott előnyökről, s a magyar ipar támogatására létesített pénzintézet kezdeményezéséről szóló törvények, nem kívánjuk a vasuti politikának helyességét és nagyzerű eredményeit, a forgalomnak a kormány helyes intézkedései folytán való óriási emelkedését, a magyar fengerpartnak tudatos fejlesztését és sok egyéb nagy jelentőségű kedvezményt méltatni: csupán a roppant tevékenységű és vasakaratu kereskedelmi miniszternek egy újabb eszméje, a magyar kereskedelmi társaság irant kívánjuk a figyelmet felhívni.

Ki ne tudná, hogy kereskedelmünk eddig minden volt, csak önálló és magyar nem! S ime Baross miniszter e bajon kíván segíteni, midőn a létesítendő „Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság“ megalakítására tette meg a kezdeményező lépéseket. Az új részvénytársaság célját az tüzte ki, hogy a magyar korona országainak kereskedelmét fogja emelni, támogatni és pedig részint bel és külföldön árucikk adás vévése, részint bizományba való vétele és eladása, a kivitelrel vagy behozattal

foglalkozó támogatása és általában a kereskedelmi tevékenység fejlesztése útján továbbá kereskedelmi társaságoknak külföldön való létesítését és különösen új fogyasztási piacok fölkeresését és fölhasználását. A magyar kereskedelmi társaság működését különösen a Fiuménál való kivitelre és behozattalra, ugyancsak a keleti országokkal való forgalom támogatására fogja felvetni.

Hogy e nagy feladat mit jelent Magyarországon anyagi helyzetének emelkedésére nézve, azt kellően csak akkor fogjuk méltányolhatni, ha elgondoljuk, micsoda akadály volt eddig iparunk és mezőgazdaságunk fejlődésének az, hogy készítményeinket és nyers terményeinket nem tudtuk eladni, mert nem volt piacunk. Hiába tettük iparunkat versenyképessé, ha gyártmányait és készítményeit senki sem vette. Hiába termeltünk sok és jó gabonát, gyümölcsöt, dohányt és a mezőgazdaságnak száz és száz egyéb terményét, ha vagy egyáltalán nem, vagy csak igen alacsony áron tudtuk azokon túladni. A mióta Európának néhány fogyasztó országa vámokkal zárta el magát tőlünk, nem tudtuk hová vinni cikkeinket, mert hisz nem volt tengeri kereskedelmünk; a mi volt is az is az osztrákok kezében volt; minden Triestet, vagy Németországba Hamburg felé terelgetett.

Statisztikai adatok szerint Magyarországon évenként több mint 850 millió forint értékű külkereskedelmi forgalmat csinál, de Fiuménak, Triestet, Hamburg, Antwerpen stb. mellett az összegből csak 91 millió forint jut. Kétféle behozunk 8 440 000 forint, rizst 7 010 000 forint, nyers petroléumot 4 530 000 frt, dohányt 2 740 000 frt értékűt; kiviszunk lisztet 48 720 000 frt, dohánt 13 480 000 frt, dohányt 8 180 000 frt, aszalt szilvát 6 790 000 frt, szeszt 4 730 000 frt értékben. Csupán e számadatok is mutatják, mily feladat vár a magyar kereskedelmi társaságra. S mennyire lehet tudatos tevékenységgel e forgalmat a hazai földmívelés és ipar javára s a fogyasztók nagy előnyére emelni!

Ezt akarja a magyar kereskedelmi társaság, mely 2 500 000 forint alaptőkével fogja működését megkezdeni a kereskedelmi miniszter támogatása mellett. Igaz, hogy a tőke ily nagy cél eléréséhez nem nagy, de ha a hazai közönség megérti a nagy célt, s ahhoz képest a 12 500 drb 200 irnos részvényt siet aláírni, akkor már egy hatalmas lépéssel leszünk előre.

A békésmegyey gazdasági egyesület, mely a szorosan vett mezőgazdasági kérdéseken kívül igen sokszor adta jelet annak, hogy a közgazdaság általános érdekei irant is finom érzékkel bír, megértette a kereskedelmi társaság jelentőségét és sietett a társaság részvényesei közé lépni.

Vajjon mikor fejlődik ami „Csongrádmegeyi gazdasági egyesület“-nek csak annyira is ki, hogy írthon, saját területünk mezőgazdasága érdekeinek istapolásában számottevő tényező legyen?

S hát még milyen messze távolban van az az idő, mikor ezen egyesületünkről hasonló örvendetes tényt regisztrálhatunk, mint most a békésmegyeyiről?

B. K.

Újdonságok.

Szentés, 1890. okt. 26.

Egy hét.

Se fehér toll, se piros toll, de még csak egy árva, ezüstfelfarutú zöld leveleske se mesh diszti a kalapokat s mégis folyik a korthesá a kenyerért, elkekeredtetten.

És milyen nevetséges harc, milyen megszegyenítő, apriprító.

A halácsnak alig van benne keleti — jó hogy embere kerül, aki beleharap.

De mentül kisebb, mentül feketébbé válik a prófunt: annál több ember tör-i-marja érte egymást, — mintha csak a legedesebb mandulás piskóta volna.

Hjaj! mert az a prófunt — uraság-gal jár.

Az *úrhatalmók* száma pedig nálunk légió.

— Nézz ki mán anyjuk, kit ugat megest a Boári kutya? — szól oda István gazda, ahogy leteszi a kanalat, mellyel józuden lakatolta a paszulylevest, mely kellemes füstölt kolbász-illattal töltötte be az alacsony szobát.

Az anyjuk, egy tisztles, természetes asz-szcnység, csak úgy felvállról tekint ki az ablakon s aztán mikor az érkező már a kilincset fogja, hogy benyisson, nagy hangon felel, hogy a vendég is hallja:

— Hát az izé, ni, a *Gyalú Véső Miska*, vagy a *Czérna Gyűszű Gyurka*, bizonyosan hivatal kell neki!

És csakugyan egymás kezébe adja az István gazda hazaküldését a sok *Gyalú Véső Miska*, meg *Czérna Gyűszű Gyurka*, akiknek rengeteg familiája mind abban tárad, hogy az *István gazdák jóvótulát* egy kis *préfunt hos* jusson.

És *István gazdák* parolázunk valamennyivel; jól táplált orcáik csak úgy gömbölyödnek, természetes mivoltuk csak úgy kidomborodik a nagy önértetől, hogy most im mindenik egy egy darab *isteni gondviselés* válik és kény szerint osztogathatja — a sors kegyét.

És szavukat is adják mind az ötszáz kilincsfényesítőnek, meg a *csámás Knofelblüh Keli* énekek, a *Móricz* gyereknek is, hogy urrá tesszik.

Persze, hogy a *Móricz* gyerek, mikor édes reménytel telve távozik, nem veszi észre: mint tájja fel utána az ajtóat ablakot az anyjuk, hogy — mint *nagy szellemesen* mondja — kimenjen a *zsidóság*.

Mert a zsidó, az legelőbb csak *díjnok* nak jó — nálunk.

Ott dolgozzak, izzadjon, táradjon, csinálja a számadásainkat és — törje helyetünk a *csordajárást*, hárszen ugyanis igavonónak született.

De ne akarjon *úr* lenni, különösen ne *hivatalnok* *úr*, akárha csak akkora is, amilyen tucatszám kell a — *fekete prótuntra*.

Azt mondja: iskolát végzett.

Hát mire jó az?

Egy szál cérna, egy kis koresmacé-gének való gyálulorgács fölér száz iskolával. No, mert hogy az a cérnaszál elnyúlik sok séger kóma ajtajához, ez a gyálulorgács meg, ahányat kuncorkodik, annyitél csavarg a hozzáfűződő érdekszal.

A' pedig nyomósabb minden kvalifikációjánál.

Büszkén hordja a fejét *Igazmérő* Balmbér, aki bezárta a grájzerajt és im beállt uraság-aspiránsnak.

Szemeiben valami mágiikus fény csillan meg: mintha már ott ülne az összefaragcsált festetlen, tintafoltos asztalnál, az *irnok* *hivatalban* és *nyéjas leercsákdéssel* fogadná az ügybujukban belépő *István gazdának*, akik előtt tegnap még jómaga hajtott *aldáztos*an fejet, mikor a voksukat kérte.

Kebél a *biztos győzelem* érzése teszti, hjah, mert *nyolcvan* városatya parolázott véle, nyolcvan István gazda adta neki a szavát, hogy rávoksol.

Aztán elkövetkezik a voksolás ideje és *Igazmérő* Balmbér, a büszke uraság-aspiráns kap — *öt* voksot.

Amire menten kihavvad szemében a

mágiikus fény és imént még büszkén kidomborodó melle, mint aszkoróse csuklik össze.

Bent, a csérfészek hodályszerű alacsony termében szavazás folyik.

Valami adminisztrációnal *kuktafelét* választanak, egy nyársforgatót a városi közigazgatás konyhájára.

A szavazatszedő bizottság elnöke két kézre fogva járza az elnöki csengetyűvé előléptetett birkakolompot — mindhiába.

A fülsekitő zajban, melyet a kortesek egy egy nehézkes észjárású városatya kapacitálásával ütnek, melynél megesk az a furcsaság is, hogy egy irnok-aspiráns úgy ajánlgatnak, mint a *hős honvitétbarnok*, *Damjanics unokáját* — ebben a *vásári* zajban maga szavát sem hallja már az ember, úgy hogy végre jó *Sarkadi Nagy Mihály* polgármester is megszokja és „csendet kér a viharban.”

Hajh, de rátamad erre két hatalmas *védőbástya* alkotmányos jegeinknek, *Sima Ferenc* és *Filő Lajos* dr. kijelentvén: hogy ez *hivatalos* *presszió*, mely ellen im a *legszentebb polgárjog* megvédsé érdekében tiltakoznak!

Vihar lesz ebből! Hatalmas *fürgeteg*, mely elsöpri a hivatalos *pressziót*, mint könnyű hópíhét.

Vagy *véres lakoma* különböző *kannibálók és pecsenyék* közt!

De nem!

A hivatalos tapéntat elismítja a szenvedély már-már tarjagóra való tájétköz hullámain. — A polgármester kijelenti, hogy *miatta kény* szerint *korteskedhetnek az urak bent a tanásteremben* is, csak *csendben* *kolint* sálk fejte *argumentumokkal* a „*dúra kapacitatisz*” *tisztelet* voksolokat!

Sokáig éljen kedves polgármester *úr!* És tartsa meg az isten sokáig ezt a *hivatalos tapéntatát*, mely meghajol inkább a *hatalmasok* előtt, de nem török!

— **Határnapok.** A f. hó 27-én délelőtt: Szentes város közgyűlése és Csongrádvár megye közigazgatási bizottságának gyűlése; 28-án délelőtt: a megyei állandó választmány gyűlése, délután: a számonkérészek gyűlése; 29-én délelőtt Csongrádvármegye törvényhatóságának őszi évnegyedes rendes gyűlése.

— **Papjelölés.** A b-csabai nagy és népes ág. ev. egyház, melynek egyik lelkészsége a bányakerület volt kitűnő püspöke: *Szebe rényi* Gusztáv elhárása folytán üresedésben van, a f. hó 21-én ejtette meg a végleges papjelölést, mely benünket annyiban érdekel, hogy a három lelkész-jelölt egyike *Petrovics Soma*, a helybéli ág. ev. egyház kitűnő lelkése. A kijelölt lelkészek a jövő vasárnapról kezdve következő vasárnapokon tartják meg, a jelölés sorrendjében próbaszónoklatukat és ismerve a másodhelyen jelölt *Tetrovics Soma* lelkész úr kiváló szónoki tehetségét, bár sajnálattal nélkülözniük őt körünkben, alig kétségeskedhetünk abban, hogy e némes szónoki versenyben övé lesz a diadal. — E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a nevezett csabai egyház presbitériuma, a püspök választásánál mind a négy szavazatát *Achim Ádám* szarvasi lelkész és egyházmegyei esperesre adta.

— **Az új pénzegység.** A képviselőház pénzügyi bizottságának a f. hó 22-iki ülésében *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter *Helffy* felszólalása következtében kijelenté, hogy a valuta helyreállításra alkalmasval *kisebb pénz egységre* kell törekedni. A miniszter e kijelentését kétségek nélkül örömmel fogják fogadni mindenütt, habár nem is mondta meg, hogy milyennek gondolja ő a kisebb pénzegységet. A kelettel való forgalmunknál fogva kétségek nélkül előnye volna a latin unio pénzegységének, a *franknak*, bár igen sokan Németországra való tekintettel a márka reuszert

ajánlják. A pénzegység meghatározásánál valószínűleg a reláció megállapítása is lesz befolyással. Mindazonáltal ha a két tábor érveit mérlegeljük, azt hisszük, hogy a többség a frankrendszer mellett lesz, minthogy 10 és 20 frankos aranyaiuk ugyanis vannak már, habár egyelőre csak a kirkatokban. A mostani forint lényegtelen eléréssel körülbelül ugyanis megfelel két franknak.

— **Alapszabály revízió.** A múlt évben kezdtük már hangoztatni és azóta ismételtük, hogy a körös tiszta-marosi ármentesítő társulat alapszabályai nem felelnek meg a gyakorlati követelményeknek s hogy úgy ezek revíziója, úgy a társulati örösi tisztikar létszámának redukálása nemcsak fölöt-tébb kívánatos, hanem hovatovább el sem kerülhető. Mert míg a tisztikar mai létszáma nyomasztóan súlyosul a személyi kiadások horribilis összegével az érdekelttség vállaira, addig az alapszabályok a társulat tagjainak autonóm jogát olyan szűk határok közé szorítják, mely semmiképen sem áll arányban a szinte rájuk erőszakolt terhekkel. Belátták ezt végre a társulat intézői és is önmémmel konstatáljuk, hogy amint az általunk oly nyomatékosan hangsúlyozott alapszabály-revízió és hivataltestületi létszám apasztás szükséges voltának tudatára jötték, meg is tették ez iránt a kezdeményező lépést. A f. hó 18-iki központi választmányi gyűlésen történt az, amikor a bőlkény-mindszenti és mindszent apátfalvi szakaszválasztmányok véleménye alapján kimondatott ugyan, hogy a szentesi és vásárhelyi szakaszválasztatói állások fenntartandók, de egyidejűleg határozatba ment az is, hogy amint a társulatlal még folyamatban levő építkezések be lesznek tejezve, a *hivatalnokok személyi létszáma és az alapszabályok revízió alá* vétessenek. — Nem találok ugyan meg a folyamatban levő építkezések és az alapszabály-revízió közt az okozati összefüggést, mindazonáltal már azt is nagy vívmányunk tartjuk, hogy a társulat vezetői az utóbbiak szükséges voltát belátva és így nem hiába esett az a „*bicskával való faragásunk*”, melyet eddig — a „*Szentesi Lap*” szerint, a társulati ügyvezetésén *sentesítő* és *avattalan* kézzel végeztünk.

— **Horváth Mihály emlékezete.** A gumnáziumi ifjúság gyakorló köre, melynek az idén már három osztály tanulói, t. i. az V. VI. és VII. osztálybeliek kepezik a tagjait, a mai napon megült városunk leghíresebb fiának, Horváth Mihály történetírónak az emlékét, október 22-ére esett születése napjának evordinója alkalmából. — Horváth Mihály életrajzát *Vármány Lajos* VII. oszt. tanuló olvassa fel, Varadi Antalnak pedig azonos alkalmi ódáját, mely a Horváth Mihály emléktáblájának telepítésekor készült, *Molnár József* VII. oszt. tanuló szavalja el.

— **Jegyzői vizsgák.** Csongrádvármegye jegyzővizsgái bizottsága előtt a f. hó 24. és 25-én megejtett vizsgálatokon mind a három szigorló: *Oroszi János*, *Kucsera Ferenc* és *Kucsera József* keleti eredménnyel vizsgázott és így mindhárom elnyerték a jegyzői képesteet.

— **A szentesi ludak.** A „*Csongrádvármegyei Közlöny*” politikai líbái, amelyeknek gagógásával *Baross* miniszter szentesi orsz. képviselőnek választotta meg s a melyeket kelő mártásban mutatunk be lapunk f. évi 85-ik számának újdonságában, ujabban annyira megfektették a tisztelt lapárs gyomrát, hogy olyan rémlátományok gyötrik: mintha mi diszkreditálni akarók őt a közönség előtt. A kedves kollega ebben alaposan téved. Mert mi okon táradjunk *mi azon a mit ő maga cselekszik meg a legalaposabban?* Hanem egyben igaza van a kollegának. A mi tála-

lásunkat *gyémántok nehezen emésztik meg*, no, merthogy az nem is afféle széllel bélelt habtorla.

— **Nyoma veszett.** Berger Soma szentesi gabona ügynök több mint két hete eltávozott hazulról, bucsuzatlan hagyva itt családját: feleségét és gyermekeit és azóta semmi életjelet sem adott magáról — nyoma veszett. Mint a suttogó fáma beszéli, Berger Amerika felé akar elvitörlnézni, itthagynán az ő világot, hogy az ujbán szebb hazát keressen.

— **Esküvők.** Nagy Imre gazd. tanácsnok kedves leányát, Nagy Irén kisasszonyt tegnap vezette oltárhoz Molnár Gyula gimn. tanár. A díszes nászmenet az örömszülők főutcai házából logatokat vonult a református templomba, melyet a kíváncsiak sokasága töltött meg. — Ma délután pedig Vajnai Lajos fiatal építész és Dinnyés Terka kisasszony, Dinnyés Gábor porgártársunk leánya esküsznek egymásnak örök hűséget szintén a református templomban.

— **Állami állatorvosok.** A közigazgatás államosításának megvalósulása veti előre árnyát abban a fényben, hogy már a jövő év elejétől kezdve van terve véve az eddigi törvényhatósági állatorvosi szolgálat államosítása, melynek költségei már a jövő évi költségvetésben felvetettek a földmívelési tárca keretében. Ez tehát egy parciális államosítás leend, amennyiben az eddigi törvényhatósági és így választott állatorvosok, mint kivézetek, jelen állásukban és hatáskörükhöz meghagyatva, állami szolgálatba lépnek.

— **A stabil gőzgépezők tanfolyama** az állami közép-iskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca S. sz.) november 3-án nyílik meg s december hó végéig tart. A beiratások f. hó 30-án kezdődnek. Tanulókat felvetettek a 18. életévüket betöltött, irni, olvasni tudó lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, a kik a lútok és a locomobil kezelők tanfolyamát már elvégezték. A felvételekhez szükséges irományok: erkölcsi bizonyítvány és munkakönyv vagy munkabizonyítvány. A tandíj 5 forint.

— **Ujjonnan szervezett zenekar.** Farkas Zsiga a mulatózók által előnyösen ismert zenész, az új borral beköszöntő lakodalmak és mulatságok évadjára ujjonnan szervezte és teljesen kiegészítette zenekarát, hogy így ne csak a már tomboló jókedvre kerekedett mulatózóknak állhasson szolgálatára, kik ilyen állapotban bizony nem nagyon válogatásak a vonó- és zongoraközpont művészetében, hanem játékaival jó kedvre derítve a mulatni szeretőket, a késő reggeli órákig húzavonja az esetleg csak éjjeli órákig terjesztetni akart mulatságot. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Miből lesz a cserebogár.** Hej azok a szentesi politikus libák de csak vissza-vissza is gágognak ránk a „Csongrád megyei Közlönyben”, amiért megtették őket kétlábú tollatlan platói embereknek, akik — mint ilyenek — nem is érnek be kisebb személyiséggel, hanemha Baross Gábor miniszter képviselőt öket az országgyűlésen. Mert nagyhatalom ám egy ilyen szentesi politikus liba s ha a szárnyarbocsátója, a „Csongrád megyei Közlöny” mellé nehezt elgyzer, hát annak a szerkesztősege nem nyugszik addig, amíg alkalmat nem talál arra, hogy az ő nagynevű libáin általunk ejtett sértést megtorolja. Így esik aztán, hogy a liba-bocsátó hős bajnoka belekötött a lapunk legutóbbi számának „A miniszter elismerése” című ujdonságába, hogy libapásztori minőségétől kitalható ékes és szellemes stílusban ripsztrozozzon ellenünk, amely ripszoz, hogy miként sikerült neki, a társadalmi és közművelődési hetiközlönynek — nömös Trippon Theodor úr a megmondhatója. Lám. lám! miből lesz a cserebogár? — A kedves kolléga ezen „Iparosok orvuljeteke” című ripszójára azt felelelhetünk ugyan, hogy mi csak képek vagyunk bebizonyítani, miszerint iparosainkat a mi fellépésünk és osztóznésünk bizdította tettre; felmutathatjuk neki esetleg a miniszter elismerő leiratát is, melyet az ipar-estalethez intézett: de hát ő mivel bizonyítja

be, hogy csakugyan az ő libáinak a gágogása hatott el Barosshoz? — De nem kérdezzük ezt sem a beírjuk azzal, hogy azt mondjuk neki, amit a napokban egy csendesen cigarettázó úr ravasz szemhunyorítással mondott egy melléje telepult urnak: „Alj fel, ocsem, hadd nézzek már végig rajtad: mekkorát nőtél, mióta nem latalak!”

— **Demeter bál.** Ma tartja a II-ik 48 as kör a már jelzett első táncmulóságát, melyre újlag felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Lassan hajts!** Úgy látszik, hogy erre a figyelmeztetésre szükség volna nálunk a gondatlan kocsisok, ittás fuvarosok részére utca-sarkokon, a fordulókánál és élénkebb közlekedési helyeinken, hol a járókelők, ügyes — bajos atyafiak, útletemberek saját gondoljukkal elfoglalva észre sem veszik a megvadult lovakat csak a félekjelenlet őri meg őket, hogy a kedvező pillanatot felhasználva elugranak az alaposással fenyegető veszély elől. Nem első eset ez a tegnapi, hogy az utakanyara rutnál gyorsan beforduló kocsit elüt akár valami bámesz ácsorgót, akár pedig mitsem sejtve nyugodtan menedegelő egyént, mint ahogy ez megtörtént Szépe Lajos IV. t. béli lakos nevével, kik éppen a csérfészek előtt ütöttek el Mees B. Lajos sebesen vágatott lovai s csak a gondviselés őrizte, hogy a veszélyből minden nagyobb sérülés nélkül, ép bőrrel menekülhetett. Ilyen eszeveszetten száguldo, keltlovas kocsit csergetett végig másik is, e léten, mely szintén némi riadalmat okozott. Az ilyen passziómatús kocsisokra e helyen hívjuk fel a rendőrség figyelmét.

— **Értesítés.** A „szentesi hitelszövetkezet” igazgatósága ezenel értesíti a t. részvényeseket, hogy f. évi nov. 1-én, azaz e hét szombatján, a halottak napi ünnepre való tekintettel, az intézet zárva lesz.

* **Nyiri Gersonnak** lapunk mai számában foglalt hirdetésére azzal hívjuk fel az olvasó-közönség figyelmét, hogy a nevezettnek temetkezési vállalatában a legszebb sírkoszorú mindenkor dús választékban kaphatók.

* **Magyar ipart pártoljuk.** A legszebb és legelőcsőbb sírkoszorúk, Hoffmann Jakab férfi női divat cipő kalap-sapka-muff rakárában kaphatók, — nevezett kereskedő mai hirdetésére a n. é. közönség becses figyelmét felhívjuk.

Irodalom és művészet.

A magyar színészet jubileuma.

Október 25-én, tehát tegnap ünnepelte meg a magyar színészet első évszázadának emlékeit.

Sokat haladt a magyar színészet egy század alatt, de csak most kezd rendeződni; végtelen nyomorát, inézés küzdelmeit csak most kezdi elsimítani a közönség érdeklődése, amely eddig csak időtöltésnek tekintette a színészetet s nem támogatta, nem becsülte úgy, amint az megérdemelte volna. — Ma már azonban a hivatásukat átérző és kellő tehetséggel bíró színészeknek életpályára a sziaészetet s alkalmuk, alapjuk van arra is, hogy a keresetképtelen időkben nyugdíj biztosítsa létüket. A száz éves jubileumon egy építendő nyugdíj ház alapkövét tehetik le, jeleül annak, hogy a nemzet áldozatkészsége, — ha csak kezdetül is, — fölemelheti színészetét.

Éppen ezért nagy érdeklődés mutatkozott nemcsak Budapesten, de a vidéken is a színészet száz éves jubileuma iránt, mely e hó 25-én volt. A kormány tagjai, a főváros közönsége és hatósága, a színészet történetében oly fontos szerepet játszott Pestmegye s maga a társadalom, — mind a legjobb akarattal és indulattal fogadták az ünneprendező-bizottságunk az ünnepre való felhívását. Az ünneprendező-bizottság a nemzeti színház, opera, népszínház és a színész-egyesület igazgató tanácsának tagjaiból alakult, mely köröltre mindent elkövetett az ünnep sikerére.

Az ünnepük sora ez volt: 1. október 24-én diszeloadás a nemzeti színházban; 2. 25-én délelben a színész nyugdíjház alapkövé-

nek ünnepélyes letétele, ahol a színházak énekharai a Hymnuszt énekeltek, azután dr. Várady Antal ódáját szavalták el; utána úrnap beszéd és végül az alapkö letétele következett. Innen a közönség és az ünnepelők a kerpesi-uti temetőbe vonultak egész faklyákkal, ahol Szigligeti Edének sirjánál s az ősszes elhalt uttóró jeles színészek emlékének volt szentelve az ünnep. A sirnál az énekharok énekeltek és Rákosi Jenő emlékbeszédet mondott s koszort tett a sirra.

Este a nép- és nemzeti színházakban alkalmi darabok ünnepi diszeloadásai voltak. — Előadások után diszlokoma következett a Vigadó nagytérben.

CSARNOK,

Kadisai történetek.

II.

Nyitlér.

A „Kadisai Igazmondó” szerkesztőségében általános pánik uralkodik.

Csasz Terek Emri, a szerkesztőség mindenese honlokára toltta a szemüveget és szétfeszülő ujjával bele-bele merülve ritkuló hajába, idegesen fut fel-alá, érthetetlen szavakat dörögve és meg-megálva Titoflözs Loja főnökátárs előtt, ki viszont rejtelmesen sug valamit Dervis Loja efendiének, a „balkáni úti levelek” fényes tollú írójának.

Csasz Terek Emri már csak éppen hogy ki nem koptatta sarut lépát a nagy futásokban, mikor egyszerű megáll a két suttogó elölt, lábit keményen megfeszíti a megvelemedett pádimentumon és szemeit merősen szegezte a társakra, szinte elfulladás hangon rebergi e jelentős szavakat:

— Vajjon hol lehet?

— Hol lehet? — hol lehet? suttogja elhalló hangon a két kérdezt, mintha mindenik attól félne hogy hangja rémes kísértetet kelt fel a szerkesztőségi homályban és

„Hol lehet? hol lehet? verődik vissza a hang a csuszak faláról, hogy szinte megborsózik a három tagu redakció háta.

Uzlopos előcsarnok, merő márványfalakkal ékes kősziben lakik a fényes ábrázatu Zima Feriz bej, a „Kadisai Igazmondó” felelős szerkeszője.

Udvarlására járnak Kadisa leghatalmasabbjai s forró nyár derekán, mikor a nagyúr elclakosodva dől végig a dagadó kereveten, maga Sádi kádi se röst, hús szellőt hajtani feleje a pávatoll-legyzővel vagy alázatos, engedelmes Mungó-ként kacagni helyette, nehogy a nagyúr állkapcsa férozozzon.

Ilyenkor, ahogy keleti kényelemben sarút levelette, az egyik talpát Joanov Karlyban ráú arnauta fegyvertársa, a csernigrádi pasalik árvaának földi gondviselése, a másikat meg Titoflözs Titó, a nagy tünető csiklandozsa légyan, ami mindenkor kellemes, bizsergő-érzést kelt a nagyúrban és a megelégedés azon édes mosolyát eszja ajkára, melynek verőfényben környezetének oly jól esik sütkezni.

Napok óta azonban liába jöttek udvarlására az ő alázatos hívei.

Fényes ábrázatu Zima Feriz bej elzárkózott termel legrejtekebb rejtekeiben.

Hét ajtó zárján hét-hét lakat őri ezt a rejteket. Mi történik azon belül? Vajjon mi történik?

A merő márványfalakkal ékes kőszik uzlopos előcsarnokába rejtelmes alakok gyűlnek össze.

Lábujhegyen járnak lopva, felve, akár a montefelsikőni öszeszküvök, nehogy lépteik nesze folverje az éj titokzatos csendjét és elhaltojon a kősz legrejtekeibe, hova fényes ábrázatu Zima Feriz bej elzárkózott.

— Vajjon mit csinálhat? suttogja csasz Terek Emri, a hűségese mindenese

— Vajjon mit csinálhat? Mit csinálhat? hangzik vissza feleje a kérdés Titoflözs Loja és Dervis Loja ajkáról, kikhez nyegednek csatlakozik Kolman Lekba efendi, aki egyedül hivatot képviselője Kadisában az elharapódzott frank divatnak.

A négy fej erre összehajlik, rejtelmesen, titokzatosan és suttogással érthetetlen morgomgásba olvad.

— Hah! kiált fel végre csasz Terek Emri; nem hallottátok?

— Hallottuk! Mit? Mi az? hangzik egyszerűre a három ajkáról.

— Olyan volt, mintha serceges lett volna . . . egy pisztoly, egy revolver, egy karabély, egy Mannlicherpuska vagy egy Krupp-féle acél-ágyú felhúzott ravaszának a sercegése . . . Oh, jaj és ezerszer jaj . . . hogy fényes ábrázatu urunk megöngyilkolja magát!

— Meg-ön-gyilk-ol-ja—ma-gát! ! ! ! ? ? ?

Az ajkak halványra válnak, a fogak dideregyve verdnek össze, ahogy ez a borzasztón rémes szó a márványfalakon megtörve, visszhangzik. De csak egy-két percig tart az elbátortalanodás, hogy aztán egy-szere lázas, nyugtalan, ideges tevékenység váltja fel.

— Meg kell menteni! Meg kell menteni minden áron!

Csasz Terek Emri futva fut és eltűnik az éji homályban, hogy csakhamar egy mély álomból felvert emberséges igazhívő lakotással térjen vissza és nyom-ba rá felhangzik az éles acélrúspoly idegborzongató részledésének eles hangja, ahogy az első lakat vasába melyed.

Hét ajtó zárján hét-hét lakat hull le és esik áldozatul a rúspoly fogainak és ahogy az emberséges lakatos nyomán mind belebb és belebb hatolnak az „önkéntes mentőtársulat” tagjai, annál bizonyosabbra válik a tudat:

Fényes ábrázatu Zima Feriz bej megöngyilkolja magát.

Mert az a bizonyos rejtelmes serceges mind határozottabb hangokat öltött: nem lehet más, mint a gyilkos fegyver felhúzott ravaszának sercegése.

Az inak megrögnak, a négy hűséges munkatárs haja égnek mered, a fogak hallhatóan verik a takaszt a zakatoló szivveréshez, mikor végre a 7-ik ajtó 7-ik lakatja is lehull, a legrejtekebb rejték ajtaja kivágódik és a benyomulók remélt tekintete kutatva keresi a nagyur holttestét.

Az pedig ott fekszik, szibarita kényelemben, ke-reventelen dagadó vánkosi közt és egy napéög petró-leumlámpa fényes világánál — a „Kadisa-al-kadisa-i Híradót” olvassa.

Tükön olvassa, köszkje legrejtekebb rejtékében, melyet hét ajtó zárjának 7-7 lakatja választ el a külvilágtól; mert hiszen százszer megírta a „Kadisa-i Igazmondó”-ban, hogy annak az újságnak a „rongyos testét” nem miltatja többé magas figyelmére, amit pedig Zima Feriz bej egyszer megmond, hát az meg van mondva és a világ minden kincseért sem szeretné, ha egyszer hazugságon érnék.

Ezért a titkolódzás, ezért a szoros rejték és amit hű fgyveresei a gyilkos fegyver felhúzott ravasz sercegesének vélték: a „Kadisa-al-kadisa-i Híradó” papírjának sercegése volt csupán, melyet a nagyur göröcsösen összeszoruló ujjai idegesen gyűrözgettek, ahogy az újságot olvasta.

Szegyen és gyalázat, hogy rajtaérték átok, ezer átok e „nyomorult” újságra, hogy így hazugságban hagyja a legjobb hívei előtt!

Zima Feriz bej, ahogy az „önkéntes mentőtársulat” négy tagjának feleje meredő szemét meg-látja, melyeknek tekintetében kétség és remény váltakozva tükröződött, egyszerre felngrott kerevetéről, ökölszorult kézzel gyürte össze az újságot, rátaposott „hívtvány rongyos testére” s aztán a biztos győzelem hangján, mint csatát nyert hadvezér kiáltá:

— Megvan!

— Megvan! — Megvan! mormogta utána a hűséges férfi-negyves és „Megvan!” az az hogy: nincs meg! dűnynyögte az emberséges lakatos, aki hiába tartotta a markát, hogy az éjjeli munka-díját felvegye. A nagyúr egy kézintésre kilódították a „szem-teient” s aztán egy újabb kegyes kézintésre szép körben körülgyöngyölköztek a földre a persz-szönyegen, mely a dagadó kerevet előtt terült.

Maga a fényes ábrázatu Zima Feriz bej pedig, miután előbb ismét gondosan elzárta volna belülről a rejték ajtaját, njobb belevágta uri testét a kerevet puha vánkosi közé és aztán nagy titokzatosan hajolva a guggoló alakok felé, imigyen kezdte:

Imigyen kezdé vala Zima Feriz bej, ahogy nagy titokzatosan előre hajolt a guggoló alakok felé:

— Tudjátok, hogy harcban állunk a hitellekkel.

A négy fej kötelelességszerűen „igent” bőlintott, azaz, keleti szokás szerint tagadólag himbálódzott jobbra-balra.

— Tudjátok azt is, hogy a hitellek lapja, ez a „rongyos test” „Kadisa-al-kadisa-i Híradó” mind nagyobb tért hódít, mind szélesebb körben terjed el s hogy maholnap a mi gavalér újságunk, a „Kadisa-i Igazmondó” ingyen elig kell valakinek.

A négy fej ismét jelentősen hajlongott jobbra-balra, de az ajkak némák maradtak.

— Lapunk jövedelmét ez a körülmeny jelentékenyen megesapantotta, (a négy fej itt már előre-lelé bőlintgat, ami tudvalegleg tagadást jelent az igazhívőknel, mit is a nagyur észrevevén szigorúan ösz-szerencselt homlokkal kiáltá:) Mondom, hogy megesapant! Új jövedelem-forrásról kelle hát gondoskodnom, új eszmék forrongtak agyamban és — ezért zárkóz-tam el azzal a „nyomorult” újsággal.

Titoflossz Lója a nagyúr e kijelentésére nagy-nyot pruszentelt, Kolman Leikba effendi a torkát kőszörülte, Dervis Lója nagyokat hm-getett s csak csasz Terek Emri hajtott alaktatosan fejet, minden legkisebb véleménynyilvánítás nélkül.

A nagyur szeme haragos villámot lövellt.

— Mi az? Rezsizelés! Ki meri bitorolni az én kizárólagos jogomat?!

Szavát mely esend követte. Hm-gelés, torok-kőszörülés, prészentes, mint varázslatútes elhalt és ebből az ünnepélyes esendben folytatá Zima Feriz bej:

— Mikor behatolhatok hozzám és azt kiáltottam: megvan! — épp abban a pillanatban bukkant láng-elmém ez új jövedelem-forrásra, amelynek neve — nyiltter!

— Nyiltter?!

— Igenis, nyiltter! Buvarkodjotok szorgalmasan ez átkos újságpapros „rongyos testét”; s ahol valami olyasra akadtok, ami bárkire személyi vonatkozással bír: fel kell tüzelni az illetőt, hogy nyiltterezzen el-lene. E „nyiltternek” állandó rovatot nyitunk, melynek sorját 80 piaszterrel számolva valóságos kincses bányája nyílik meg lapunknak az emberi gyarlóság e kirakataiban. Nos, megértettétek?

Ámulat, rajongó tisztelet tükröződött vissza a guggoló hívek arcán.

— Milyen zseni! Milyen lángész! kiálták lelke-sülten. Semmi kétség, hogy megfogja buktatni Kizilin vojvodát és Isztamber vicevojvodát is.

És a hívek szétmenének és azóta hangzatos a „nyiltter” és így lón, hogy a „Kadisa-al-kadisa-i Híradó” szolgáltatja a fentartáshoz szükséges jövedelmét a „Kadisa-i Igazmondónak.”

KÖPE.

KÖZGAZDASÁG.

A magtári zsuzsok kiirtására ajánlják a zsuzsok kényszerítését a gabona elhagyá-sára, mely alkalommal azokat összegyűjtve elpusztíthatjuk. Ezt komlóval, még pedig takarékossági szempontból a legsilányabb minőségű komlóval és komióhulladékokkal ér-hetjük el, melyet a mag közé keverünk és összalapátoljuk a gabonát. Továbbá ajánlják hogy a magtár minden repedésébe hiutsunk klórmentet. Ha ez nem használna, hordjuk ki a gabonát, a magtárt tisztítsuk ki jól s mázoljuk be a falakat és a magtár faépítményeit meszszel vagy kátránnyal. Azonkívül ajánlatos a falakat, valamint a faépítményeket, miután tompa seprővel lesepertük és minden piszkot s a lemáló vakolatot eltávolítottuk kénvasas meszszel mázoljuk be. Ha a kénvasas meszszel a mesztartalom viszonylag csekély, utána esetleg még közönséges mesz-ter is használhatunk, azonban a kénvasas meszszel közönséges meszszel sohase keverjük össze, mert hatékonyságából sokat vesztené. Végül még arra kell ügyelnünk, hogy míg a a mázolás meg nem szárad, gabonát a mag-tárba ne tegyünk, mert a kénvasas mesz károsan hathatna rája.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1890. okt. 26.

Eppen midőn ez értesítést írjuk, erő-sen esik a hó, a föld egészen téli alakot öltött és gazdánk mely aggodalomban van-k buzavetéseik iránt, mert vetve ugyan van elég, de hogy az mikor fog kikélni: a jó Isten tudja. Eppen e miatt a gabonárák a hét fölöttán jelentékenyen emelkedtek.

Következő árakat jegyezhetünk:

Búza mm. 7 frt 20 f 30 kr.

Árpa köbfe 4 frt 80 kr. 5 frt.

Kukorica köbfe 5 frt.

Zab köbfe 4 frt.

Szalonna mm. 54 frt.

Hízott sertés tisztá vágásra 42—43 kr

kilója.

Hízott lúd párja 5—6 frt.

Vasúti menetrend.

Pusztá-Tenyő—Kun-Szt-Márton—Szentes között.

Érvényes 1890. június 1-től.

Szentes—Szolnok.

Szentes	indul	5 o. 35 p.	éjjel,	12 o. 05 p.	d. u.
Töke	érkezik	6 o. 11 p.	éjjel,	12 o. 41 p.	d. u.
Ksz.-Márton	6 o. 51 p.	d. e.,	1 o. 20 p.	d. u.	
P.-Homok	7 o. 23 p.	d. e.,	1 o. 51 p.	d. u.	
T.-Földvár	7 o. 41 p.	d. e.,	2 o. 17 p.	d. u.	
Martfű	7 o. 59 p.	d. e.,	2 o. 36 p.	d. u.	
Kengyel	8 o. 34 p.	d. e.,	3 o. 11 p.	d. u.	
P.-Tenyő	8 o. 55 p.	d. e.,	3 o. 30 p.	d. u.	
Szajol	9 o. 15 p.	d. e.,	3 o. 50 p.	d. u.	
Szolnok	9 o. 44 p.	d. e.,	4 o. 25 p.	d. u.	
Budapestre ér.	1 o. 55 p.	d. e.,	7 o. 45 p.	éjjel.	

Szolnok—Szentes.

Budapestről indul	8 o 40 p	éjjel,	8 o 15 p	d e
Szolnok	3 o 45 p	éjjel,	11 o 41 p	d e
Szajol érkezik	4 o 20 p	éjjel,	12 o 20 p	d e
P.-Tenyő	4 o 42 p	éjjel,	12 o 41 p	d u
Kengyel	5 o 11 p	éjjel,	1 o 00 p	d u
Martfű	5 o 30 p	éjjel,	1 o 36 p	d u
T.-Földvár ér.	6 o 03 p	d e,	2 o 08 p	d u
Homok	6 o 20 p	d e,	2 o 15 p	d u
Ksz.-Márton ér.	7 o 10 p	d e,	2 o 54 p	d u
Töke	7 o 38 p	d e,	3 o 25 p	d u
Szentes	8 o 13 p	d e,	4 o 09 p	d u

A csongrád-félegyházi h. é. vasúti menetrendje.

Érvényes 1888. szept. 16-ától

Szeged—Csongrád.

Szegedről indul	11 o 9 perc	d e.	2 o 18 perc	d u.
Félegyházáról	12 o 15 perc	és 5 o 40 perc	d u.	
K.-K Szállásról	12 o 48 perc	d u	6 o 12 perc	este
Csongrádra ér.	1 o 11 perc	d u	7 o 03 perc	este

Csongrád—Szeged.

Csongrádról indul	9 o délelőtt,	2 o 15 perc	d u.	
Kiskun-Szállásról	9 o 52 perc	d e,	3 o 1 perc	d u.
Félegyházáról	10 o 29 perc	d e,	3 o 36 perc	d u.
Szegedre érkezik	1 o 05 perc	és 5 o 59 perc	d u.	

Félegyházáról Budapest felé indul:
Győrsvonattól 11 o 50 p d e. Személyvonattól 4 o 18 p d u
Omnibuszvonattól 7 o 18 perc délelőtt.

Nyiltter.)*

Gyári árak mellett!
magyar ipart pártoljuk!!
budapesti gyári sirkoszorú raktár!

HOFFMANN JAKAB

cipő, kalap, sapka, muff férfi és női divatárú raktárában.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy egy budapesti nagy sirkoszorú gyártól szerencsés voltam a közeledő halottak napja alkalmából egy dűs vá-lasztékú sirkoszorú raktárt kapni — miáltan azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy azokat gyári áron fogom a n. é. közönségnek átengedni — ennél-gyva tisztelettel kérem a n. é. közön-séget, hogy a magyar sirkoszorú gyárt-mányt becses pártfogásukba venni ke-gyeskedjék — s biztosítom, hogy e magyar gyártmányú sirkoszorúk sokkal szebbek és olcsóbbak, mint minden más neuet gyári raktárose.

Mély tisztelettel:

Hoffmann Jakob.

férfi női divatárú és boni sirkoszorú raktáros.

* E rovatban közöltéért nem vállal felelőséget a Szerk.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Matyá Ferencc

Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Hunyady Lajos

kasznár úrnak 22 hold 1200 □ öl vekerlaposi földje, diunye vagy tengeri alá haszonbérbe adandó. — Értekezhetni lehet Zsoldos Ferencz fakereskedővel.

A NEUMANN JAKAB-féle üzletben egy jó házból való fiú tanoncul felvétetik. 3-2

A CSIZMADIA IPARTÁRSULAT
I. t. 206 sz. háza jövő Szent-György napjától, több évre bérbe kiadó, vagy örök áron is eladó. Értekezhetni lehet, Soós Ferencz társulati elnöknel. 6-2

50-7

Sarg Glycerin-fog-Crém-je,

A fogak szépsége Rövid használat után nélkülözhetlen fogtisztító szer

KALODONT

Orvosrendőrileg megvizsgálva. Utónagyon praktikus. Illatosan utító.

A leggyöngédebb fogzománóra is tartalmazatlan.

Jegyzet: Németországban, Franciaországban stb. a legnagyobb sikerrel behozva, ugy az udvarnál, valamint a magas körökben és a legegyszerűbb polgári családnál használatban van.

Kapható a gyógyszerárakban, darabonként 35 kreter.

Szentesen: id. Várady Lajos gyógyszerárban.

4028/ik. 1890. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.
A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Farkas Benedekné Fülöp Máriának** önkéntes árverési ügyében a szentesi kir. járásbírószág területén levő és Szentes városában fekvő a szentesi 7293. és 4. sz. tjkvekben A 7 2b. és 3. sz. a. foglalt I. t. 5. népsorszámu ház és udvar és minden tartozékaira az árverést 2000 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi november hó 6 ik napján délelőtti 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 200 forint készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikiáltótt kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1890. évi október hó 19-ik napján.

A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

TEMESVÁRY,
kir. alj. bíró.

Minden könyvkereskedésben megrendelhető a pályadíjat nyert és 20 kiadást ért máve dr. Müller egészségügyi tanácsosnak:

a meglazult ideg- és férfierőről.
Portomentesen, borították zárva 60 kr értékű postabélyeg vétele után szét-
48-37 küldi:
Brendt Eduárd, Braunschweigban.

Halottak-napjára!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű, kegyeletet megtartó közönség b. tudomására, hogy már **dizs-temetkezési üzletem** folytán is nemcsak a leghirnevesebb és legnagyobb

SIRKOSZORÚ GYÁRAKKAL

állók összeköttetésben, hanem ez évadban még a legszebb, élővirágokhoz hű mintájú **KOSZORÚKKAL** is ellátam üzletemet, melyek nálam folyton kaphatók; miről dúsán berendezett koszorú-raktáramban személyes meggyőződést kérek szerezni.

Az árakat illetőleg, vagyok abban a kellemes helyzetben, hogy sokkal jutányosabb árakban részesíthetem tisztelt vevőimet, mint bármely gyári raktáros.

Mély tisztelettel
NYIRI GERZON.

3-3

Eladó bolt.

Ugrai Mihálynak I. tized, Ná-nási-féle házban, a görgősön lévő fűszerkereskedése, a benne lévő állványok, felszerelések és árucikkkel együtt szabad kézből eladó és azonnal átvehető.

Értekezhetni ez iránt **Ugrai Imrével** I. tized, saját házában, a vásárállási **Huszár** koresma mellett. 2-2

Dr. Müller főtörzsorvos Injectiója és labdacsai

kipróbált és legjobb gyógyszer az *ivar-szervek gyulladása, katarhális állapot, nyak-folyás ellen* mely betegségekben kitűnő sikerrel alkalmazható. A gyógyulás olykor már néhány nap alatt bekövetkezik. E készítmények ott is sikerrel alkalmazhatók, hol a *cinkolda befűcskendések, kopaivabalsam, cubéla, és szantálalabdacsok* használata eredménytelen volt. Pontos használati utasítás minden megrendeléshez mellékeltek. — Ára egy adagnak hevenybántalmak ellen 1 firt 60 kr., idült, makacs bajok ellen 2 firt 50 kr. Postán küldve csomagolásért 25 krral több.

A valódi készítmények kizárólagos megrendelési forrása a *Szt.-György göggy szertár, Bécs, V. Vimmergasse 33. a raktárban.* 12-1

SCHLICK-féle Vasöntöde és gépgyár részvény-társaság Budapesten.

Gyár és irodák:
VI., külső vaczi-út 1696./99. sz.

Városi iroda és raktár:
VI. Podmaniczky-utca 14. sz.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, számos első díjakkal kitüntetett:

SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasú ekéit

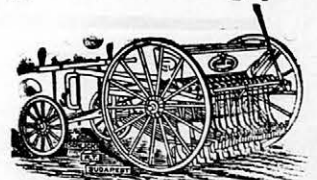

és szabadalm. mélyítő ekéit, mélyítő ekéit önzetekkel, eredeti Schlick és Vidats-féle

egyvasú ekéit, talajmívelő eszközeit, boronait és rögtörő hengereit.

Schlick-féle szab. „HALADAS” sorbavető gépeit.

Szóravető gépek, többvasú ekékre alkalmazható tengeri- és répa-ültető készülékek. Készletben vannak továbbá: gőz- és fájáncséplő készülétek, gabonatisztító rosták (Baker és Vidats rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, őrlőmalmok és olajmalmok berendezések.

Eredeti amerikai kéveköto és marok-rakó arató gépek és fűkaszó gépek

Legjutányosabb árak.

Előnyös fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívántra ingyen és bérmentve.

Kiváló tisztelettel
A SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

Eladó
egy használt, de jó karban levő
sertés mázsa sulyokkal,
melyen 10—15 darab hizott sertés
vagy két marha egyszerre mérhető.

Értekezhetni: **Tóth Árpád** gözmalomtulajdonossal,
a vásártéren. 3—1

A SUGLACI APÁTSÁG (Francia-Ország)
Don MAG UELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái
Fogvize, Fogpora
és **Fogpastája**
2 arany érem a bérelt 1814. London 1824
A legmagasabb kifüfetesek
Feltalálattól 1373 ik éven BOURSAUD Péter
prior által:
A főtisztelendő benedekrendi atyák
fogvizének használatát, napokint néhány
cseppet vízbe véve, megakadályozza és
gyógyítja a fogak edvságát melyeknek
főhírséget és szilárdságot kölcsönöz, a
menyében a fogakat
erősit s teljeseleg egészé-
gesé váltottatja.
A foglalatot tostonk
bát orvoslaknak, mi-
dön őket ezen régi és
practicus készítmények-
re figyelmeztük, me-
llyre a legjobb gyógy-
szert és a foglajás eiken
egyéülly óvszert kapa-
thik.
A ház n. galipattott 1897 ben. **SEGUIN** 106 & 108, rue Frem-de-Segre
Vezény: **BORDEAUX**
Kapható minden nagyvagyos illatszertárban és 240/251 kerületben

MARIACZELLI
hashajtó labdacsoék
(pilulae laxantes mariaz.)
Artalmas anyagoktól mentes, kellemes
segédanyag rest székélesémi, dugulással és az
eből költetőse bantalmaból, mely a nagy
kedveltség, széles körű elterjedés és nagy
nérvű orvosi rendelés tanúsítók. — Gőns
és szélű hatása esztárosos földalmentes.
A melletts véjegy a valódiság bizonyítka.
Egy doboz ára 20 kr. Egy tekercs 9 dobozzal 1 ft. A pénznek
bőlgős beklüése mellet, germenes postai szállítással együtt egy
tekercs ára 1 ft. 20 kr., 2 tekercs 2 ft. 20 kr., 3 tekercs 3 ft. 20 kr.
BRÁDY C. gyógyszerész, Krensiertben (Morvaország).
Az alkoto részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárakban kapható.

A tisztelt hölgyvilá
szives figyelmébe ajánljuk
az arczbőr gondozására
évtizedek óta legtökéletesebbnek bizonyult és általánosan kedv
teljesen ártalmatlan, nélkülözhetlen pipere-cikkekett
RAVISSANTE
Dr. LEJOSSE-től PÁRIS-ban. Egyetlen óvszer lesülés ellen, ellárolit
biztosan bőr-tisztátalanságot, sárga foltot, rezességet, stb. az arcz-, nyak-,
kar- és kezek bőret vakító fehérré teszi, az arczbőrnek egészséges, ifjú
kinézetet, természetes úde szint kölcsönöz. Eredeti üvegekben, magyar használati utasítással, fehér és rózsaszínben 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.
RAVISSANTE SZAPPAN Dr. LEJOSSE-től PÁRIS-ban. Tisztaság és nyel-
bőlgős beklüése mellet, germenes postai szállítással együtt egy
tekercs ára 1 ft. 20 kr., 2 tekercs 2 ft. 20 kr., 3 tekercs 3 ft. 20 kr.
sege miatt a **legjobb** és
legkellemesebb illatu pipere szappan, mely a bőrt nagy zsírtartalmánál
fogya finomítja és puhítja. — Darabja 50 kr. Egy doboz (3 db) ára 1.35.
RAVISSANTE HÖLGYPOR Dr. LEJOSSE-től PÁRIS-ban. Nappalra
és estére, rendkívül
finom minőségű, a bőrön jól tapad és láthatatlan, bársony-szerűbb, mint
a világon létező összes arczporok. Hőlehetőz vagy rózsaszínű székéleknek, sárgás
barnáknak, 60 kr. és 1 ftos eredeti dobozokban. Egyetlen tökéletesen ártal-
matlan arczpor, melynek használatánál nem kell soha «Niffressereka-tól tartani.
RAVISSANTE ARCZ CRÈME Dr. LEJOSSE-től PÁRIS-ban. Ren-
desen lefekvés előtt
hasznadják a hölgyek pattanások, rezesség és az u. n. «Niffresserek»
ellen. Legkedveltebb bőrfinomító készítmény. — Eredeti porcellán tégely
ára 1 frt, nagyobb tégely ára 1 frt 50 kr.
RAVISSANTE FOGPÉP a legjobb legmegbízhatóbb
tökéletesen ártalmatlan alkot-
részekből összeállított fog-
paszta, a fogakat hőlehetőz tisztítja. Eredeti porcellán tégely ára 1 forint.
RAVISSANTE FOGPOR a fogakat hőlehetőz tisztítja.
Eredeti dobozzal 50 krajczár.
Legkínőbb, teljesen ártal-
matlan készítmény, mely a fogakat romlás ellen megóvjá.
RAVISSANTE SZÁJVIZ ezerszeresen klnőbb szernek
bizonyult a legfinomabb fog-
tisztítás ellen is. Eredeti üveg
ára 1 frt. — A leheléinek minden rossz szagát azonnal eltávolítja.
Valódi minőségben nagyban és kicsinyben kaphatók
és postafordultával **BUDAPESTEN** megrendelhetők:
SVARCZ F. központi főraktárában, IV., Városház-tér 9., III. em. 39.
Török József gyógyszerz. Király-utca 12. sz.
Kochmeister Frigyes utódai. — Thallmayer és Seltz. — Neruda Nándor,
Molnár és Moser. — Detsinyi Károlyi gyógyszerkereskedésében;
Vértessy Sándor magy. királyi udvari illatszerez. — Lueff M. a «Minervához»
és Latzkovits A. illatszertárában Andrássy-ut. 3.
Aradon: Rozsnyay M. gyógyszerárában és Eliás Armln kereskedésében. —
Debreczen: Dr. Rothschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszerárában. —
N.-Várad: Nyiry György gyógyszerz., és a legtöbb bel- és külföldi gyógytárakban.
Pozsony: Erdy István gyógyszerz. — Temesvár: Janner C. M. gyógyszerz.
— Sz.-Fehérvár: Diebálla György és Braun J. urak gyógytárakban.
Óvakodni kell ártalmas hamisításoktól és ügyeljünk arra, hogy
minden valódi **RAVISSANTE-különlegesség Svarcz F. U. központi**
székhelyi raktárának prospektusával legyen ellátva. 200

Wellisch Vilmos
rövid, norinbergi-, diszmű-, divat-,
cipő- és kalap-árú kereskedőnél
sirkoszorú gyáramból
GYÁRI RAKTÁRT
rendeztem be.
Ezt azon megjegyzéssel van
szerencsém a n. é. közönség b. tu-
domására hozni, hogy ezen gyári
raktár berendezése által Wellisch
Vilmos úr azon kellemes helyzetbe
jutott, hogy vevőinek a koszorúkat
dús választék mellett gyári árban
— tehát jóval olcsóbban, mint ed-
dig — adhatja.
Kérem a n. é. közönséget e
vállalatomat b. pártfogásával szeren-
cséltetni, hogy mások is alkalmat
nyujthassak e téren olcsó bevásá-
rolhatásra.
Taussig Ignácz,
sirkoszorú-gyáros Bécsben.
3—3

MARIACZELLI
gyomorcséppék
Készítve BRÁDY C. vedányaihoz címzett
gyógyszertárában Krensiertben (Morvaország).
Ellenért különlegű, gyomororósító és elevenítő hatású
gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a melletti
védőjegygel és aláírással ellátott készítmény valódi.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétzeres) 70 kr.
Az alkoto részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárakban kapható.